
HEGYVIDÉKI IGEHIRDETÉSEK

ZSOLTÁR 119 - XVII.

Zsoltár 119, 129-136.

2015. 02.08.

IGEHIRETŐ: SZABÓ ISTVÁN

Lekció: Római levél 7,12- 8,3.

Imádkozunk: Hozzád jövünk, Mennyei Atyánk, a mai napon is, hálaadásunkkal és dicséretünkkel, megköszönjük megtartó kegyelmedet, hűségedet, szabadításodat és áldásaidat. Köszönjük, hogy megsegítetted életünket, sok nehézségben velünk voltál, pártoltál, kihoztál mélységekből, ránk ragyogtattad világosságodat, megerősítetted és megvigasztaltad szívünket. De leginkább azt az élő reménységet köszönjük, amelyet szívünkbe adtál Krisztusunk szabadítása által, hogy minden küzdelmünkben, igyekezetünkben boldog hittel hordozzuk, hogy az Övéi vagyunk, Ő a miénk, és Ő általa miénk minden áldásod, minden szereteted, minden kegyelmed. Kérünk, mai is ebben a boldog hitben erősíts meg bennünket. Kérünk alázattal is, megvallva töredelemmel minden vétkünket és bűnünket, hogy tisztíts meg bennünket és újítsd meg bennünk az új embert. S kérünk bizodalommal is, hogy mindazt, amit ma nekünk akarsz ajándékozni, úgy fogadjuk, mint elhívott és megszenteld gyermekeid. Küld el hát Szentlekedet, töltsd be szívünket, áldd meg közösségünket. Krisztusért, a mi Urunkért kérünk, hallgass meg bennünket. Ámen

Textus: 119. zsoltár 129-136. vers

Csodálatosak a te bizonyosságaid, azért az én lelkem megőrzi azokat.

A te beszéded megnyilatkozása világosságot ad, és oktatja az egygyűűeket.

Szájamat feltátom és lihegek, mert kívánom a te parancsolataidat.

Tekints reám és könyörülj rajtam, amiképen szoktál nevednek kedvelőin.

Vezérelj útam a te igéd szerint, és ne engedd, hogy valami hamisság uralkodjék rajtam!

Oltalmaz meg az emberek erőszakosságától, hogy megőrizzem a te határozataidat!

A te orczádat világosítsd meg a te szolgádon, és taníts meg a te rendeléseidre!

Víznek folyásai erednek az én szememből azok miatt, akik nem tartják meg a te törvényedet.

Szeretett gyülekezet, kedves testvérek! Ma emelkedőhöz érkeztünk abban a nagy hullámzásban, amit eddig a zoltár olvasása során átélhettünk. Igen, hol felelünk bennünk a zoltár, és csodálatos magasságokig jutunk, hol pedig alászálltunk a zoltárossal együtt lelki hányattatásokba, gyötrelmekbe, küzdelmekbe, megpróbáltatásokba. Most, úgy látom, ebben a szakaszban följebb emelkedve láthatunk mindent. Ez a szó emel ebbe a magasságba: csodálatos. *Csodálatosak a Te bizonyosságaid...* De mielőtt e szavak magyarázatához kezdenénk, foglaljunk össze néhány gondolatot, amit a a korábbi szakaszok során hallottunk. Egészen pontosan, ezek nem gondolatok, hanem kulcsfogalmak. Nem tudom, hogy keveredek majd ki ebből a terminusból, de most nem találtam jobbat! Ige, van néhány szó, amelyek újra meg újra előjönnek a zoltárban, szinte mindegyik minden egyes szakaszban! Hét ilyen meghatározó szó vagy fogalom van itt: törvény, bizonyosság, út, határozat, rendelés, parancsolat, ítélet. Kezdem külön-külön megszámlálni mindegyiket a zoltárban, aki akarja, utána járhat, s ha pontatlan voltam, jelezze, ki fogom javítani a feljegyzéseimet. A törvény 23-szor, a bizonyosság 13-szor, a határozat 21-szer, a rendelés 21-szer, a parancsolat 20-szor, az ítélet 23-szor, az út 18-szor, de az igés változatokba (törvénykezik, bizonyít, rendel, jár az úton, stb.) bele sem kezdtem... A lényegét hadd olvassam még egyszer: *Boldogok, akiknek útjuk feddhetetlen, akik az Úr törvényében járnak.* Így kezdődik a zoltár. Ez a vezértétel.

De, hadd mondjam meg, kedves testvérek, azért kezdtem bele olyan nehézkesen a szavak dolgába, mert az a tapasztalatom, hogy amikor fogalmakról kezdünk beszélni, éspedig fogalmi precizitással, nagy alaposággal, akkor valahogy mégiscsak lesoványítjuk a dolgoknak az értelmét vagy a jelentőségét, hiszen az életből csinálunk valami elvonatkoztatást. A tapasztalatból kategória lesz, vagy éppen a nagy üzenetekből, amelyek megnyitnak számukra az isteni világban egy-egy nagy titkot, csak egy szó marad és semmi több. Ezzel szemben mély meggyőződésem, hogy amikor a zoltáros szakaszról-szakaszra, rendről-rendre, betűről-betűre egy-egy meghatározó fogalmat (törvény, bizonyosság, út, határozat, rendelés, parancsolat, ítélet – s ezek mind-mind Istenéi) belefoglal ebbe a szép szerelmes énekébe, újra meg újra kinyit egy-egy ajtót az Istennel való tapasztalathoz. És közben segít bennünket, mert nemcsak a magáét osztja meg, nemcsak a maga tapasztalatát mondja el, hanem segít minket, hogy mi magunk is rendezzük, soroljuk, kifejezzük az Istennel való dolgainkat, tapasztalatainkat: ahogy Isten útján járhatunk, ahogy Isten törvényének engedelmeskedünk, az Isten bizonyosságait befogadjuk, az Isten határozatain gyönyörködünk, az Isten jó parancsolatait megizleljük és Isten ítéleteihez igazítjuk egész életünket. Ahogy soroltam a számokat, lútható volt, hogy némelyik szó nem szerepel minden egyes szakaszban. (22 nagy szakasza van a zoltárnak.), de folyton váltakoznak egymással, ahogy váltakoznak az Istennel való tapasztalataink is. Ezért mondom, hogy itt nem fogalom-együttesről van szó, vagy valamiféle rendszerbe foglalt szó-együttesről, hanem útról – fel és le, vagy, ha szabad ezt mondani: az életünkről, mélységeivel, emelkedőivel, tempójával, panázaival.

Ma tehát emelkedőhöz érkeztünk. S ennek az emelkedőnek ez a neve: a *csodálkozás* helye. Igen, amikor az ember sűrű erdőn hatol át, s érzi, hogy útja felfelé visz, emelkedik, majd megérkezik egy kilátóhelyre és onnan visszatekint azokra a mélységekbe, amiket megjárt, és azokra az utakra, amelyeken járva feljutott a magaslatra, akkor legelőször és végig: csodálkozik és ámul. Hogy például, milyen gyönyörű és szép mindaz, és milyen titokzatos értelme van mindannak, ami mögöttünk van! De most pontosítva azt kell mondanunk: a zsolttáros azon csodálkozik, hogy milyen csodálatosak az Isten bizonyosságai, Isten megnyilatkozásai, Isten önmaga mellett való tanúságtételei és az isteni igazság megerősítései. Csodálja Isten bizonyosságait, és ez az ámuldozás valójában lelki visszatükröződése annak, amit Mózes így mond énekében Istenről: Te csodatevő vagy. Akkor éneklí Mózes ezt a csodálatos éneket (emlékszünk rá), amikor Isten népe az egyiptomi fogságból kijövén száraz lábon áthalad a megnyitott Veres-tengeren, s ahogy az utolsó szabadult rabszolga is átér a szabadság földjére, újra összecsap a víz, amelyben megsemmisülnek az őket üldöző egyiptomiak. Annyira meghatározó tapasztalat lett ez, hogy ezt a sajátos szót, hogy Isten csodát tesz vagy csodatevő (bár vannak erre más kifejezések is), ebben az alakban igen ritkán használja a Biblia, s ha igen, jórészt mindig erre utal vissza. Ez a csoda – ez a szabadítás. Ez a csoda a szabadítás ősmintája. A 77. zsolttárban (panaszének) Istent várva egyszer csak fölkiált a zsolttáros: *megemlékezem hajdani csodáidról!* – és fölidézi a Veres-tengeren való átkelést. A 78. zsolttár is Isten szabadításáért könyörög, de ez már nem egyéni szabadítás, hanem kollektív szabadítás lenne, s azt mondja a zsolttáros az Úrról: *Atyáink előtt járva csodákat művelt.* Átvitte őket a tengeren. Vagy a mi egyik kedves zsolttárunk, a 89. zsolttár ezt mondja: *az egek beszélnek és hirdetik a Te csodadolgotat.* És ott is erről a nagy szabadításról beszél.

Olyan meghatározó lett Isten népe életében és ez csodálatos nagy szabadítás, hogy később Pál apostol ehhez hasonlíttja a Római levélben a bűnből való szabadítást is. Ezzel példázta a megkereszteltetést, a bűnökből való megmosatást. Ahogyan a zsidók bementek a Veres-tengerbe, majd feljöttek belőle, vagyis bementek a halálba – mert a tenger a halált jelenti! – és új életre jöttek föl belőle, ilyen a keresztség. Elmerítettünk a keresztségbe, mintegy a halálba, és fölbukkanunk belőle az új életre. Aztán másutt azt mondja, hogy ahogyan Isten Mózes keze által kiszabadította népét Egyiptomból (Egyiptom mindig a bűnt, a halált jelenti az Ószövetség metaforikus nyelvén!), így szabadított ki bennünket Jézus Krisztus a bűnök halálából, a bűnök Egyiptomából, a régi élet Egyiptomából. Csodálatos ez, csoda, ez a csoda! Nos, amikor a zsolttáros azt mondja, hogy *csodálatosok a Te bizonyosságaid, ezért az én lelkem megőrzi azokat,* nem csak úgy általában beszél arról, hogy Isten így, vagy úgy, vagy amúgy bizonyóságot tesz magáról (ámbar, erre is utal, hiszen tele a világ, tele az életünk, tele van minden Isten bizonyosságaival), hanem eleve utal is erre a nagy szabadításra. Ez majd később a zsolttár ezen szakaszából ki is fog derülni. Ugyanakkor azt is el kell mondani, hogy amikor az ember egy-egy magaslatra, kilátóhelyre fölérkezik, ott csodálkozva körülnéz, ámul, hogy mi mindenen ment át és hogyan került oda, – ott, abban a magasságban látja meg igazán a mélysé-

get is. A szabadításban értjük meg igazán, micsoda borzalom volt az, hogy rabok voltunk. Megigazulván értjük meg – mondja Pál apostol –, hogy mit jelent az, hogy a bűnök foglyai voltunk. Megkegyelmezettként tapasztaljuk meg (vissza-élve magunkat), hogy mit jelentett valójában az, hogy hadifoglyai, rabszolgái voltunk a bűnnek. Jézus erre nézve egy meghatározó példázatot mond el, ismerjük mindannyian: az adós szolga példázatát. Történet szerint a királynak tízezer talentummal tartozik egy embere, de ő elvesztegette a rábízottakat, s mikor számadásra megy, nyomban könyörgőre fogja a dolgot, hogy megmeneküljön: légy hozzám Uram türelemmel, s mindent megfizetek néked! Persze, nem lehet azt megfizetni, tudjuk. És az ura is tudja, - mégis elengedi. Nem azért, hogy megfizessen, mert az lehetetlen, hanem amnesztiát ad neki. Kimenvén – szabadultán – ez a szolga, találkozik szolgatársával, aki a történet száz dinárral tartozott neki, pár fillérrel. Nekiesik, fojtogatni kezdi, s követeli várományát. S mit mond a szolgatársa? – Ugyanazt, amit odabent mondott ő a királynak. Légy türelemmel hozzám, s mindent megfizetek néked. De nem engedted, hanem az adósok börtönébe vetette társát. S ezt meghallva, a király visszahívta, gonosz szolgának nevezi, és megbünteti -, és azt mondja neki: úgy kellett volna cselekedned, ahogy én cselekedtem veled.... Ez lüktet itt, ebben a zoltárversben is, hogy amikor Isten az Ő kegyelmével fölemel bennünket, amikor bizonyosságát adja jóságának, szeretetének, irgalmának és ez átjár bennünket, akkor kezdjük valóban megérteni, hogy milyen mélységekből szabadított ki minket. A magasságból látni igazán a mélységet. A kegyelem állapotában látszik igazán elesettségünk és bűnünk, amiből Isten kiszabadított bennünket. Ahogyan Luther mondja az egyik asztali beszélgetésben, amikor beszámol a barátainak, hogy éjszaka megint eljött hozzá az ördög, a kísértő, és gyötörni kezdte őt és vádolni és duruzsolni a fülébe, hogy nem szabadulhat, nem menekülhet, sok a bűne, Isten nem fog megkegyelmezni neki. Tudjátok, folytatja Luther, azt mondtam az ördögnek, amikor kísértett engem: ha már ilyen jól ismersz engem és így belelátsz a lelkembe, nem járnál érettem közbe az Úr Jézus Krisztusnál? Testvérek, mondjátok ti is ezt a kísértőnek – elszalad. Sose vitázz az ördöggel a bűnről, abban nagymester ő. De szólj a kegyelemről, tégy bizonyosságot Isten csodálatos szabadításáról - és eltávozik tőled. A szeretet ellensége nem tud ott megmaradni, ahol kiáradhat az Isten szeretete. A nagy összeharagítónak nincs ott helye, ahol megbékélünk Teremtőnkkel.

Ilyen mélységek is megnyílnak itt, ebben a zoltárban. Másutt is mondja, hogy gyönyörködik az Isten törvényében. Így mondja ezt a negyedik és még sok más egyéb versben is, gyönyörködöm az Isten törvényében, vagy: szálljon rám irgalmasságod, hogy éljek, mert törvényedben gyönyörködöm. Csodálkozik a csodán és gyönyörködik benne. Majd így kiált föl: *vezérelj utam Igéd szerint és ne engedd, hogy valami hamisság uralkodjék rajtam.* Kedves testvérek, ez így tartozik össze: ámulok, csodálkozom, gyönyörködöm az Isten bizonyosságában, gyönyörködöm az Isten rendelkezésében, ítéletében és törvényében, – majd rögtön a kérés: *vezérelj utamat, és ne engedd, hogy hamisság uralkodjon rajtam.* Úgy tartozik ez a kettő össze, ahogy egy másik drámában olvashattuk ezt, Pál apostolnak a Római gyülekezethez írt levele 7. részében. Mert ha a 119. zoltár drámák sorozata: az öröme

és a csüggedése, a gyönyörködése és a keserűsége, az ámulaté Isten igazságán és a mély megrökönyödése, hogy az emberek nem akarják ezt elfogadni, a szabadságé és a szorongattatásé; ha ilyen drámák húzódnak végig a zsoltáron, akkor azt kell mondjam, hogy mindent összefoglalva, tömören, legerőteljesebben Pál apostol mutatja meg ezt drámát számunkra. Szinte mondhatnám, hogy a Római levél 7. részének a vége nem más, mint a 119. zsoltár dióhéjban.

Miről beszél Pál? Ahogy a zsoltáros, ő is arról, hogy a törvény jó, gyönyörködik az Isten törvényében, és ugyanakkor azt mondja, hogy ezt a jót, az Isten törvényét a bűn orvul használta fel. Törbe csalt engem a bűn – mondja az apostol - és hadifogoly lettem. Merthogy itt harc van. Felismeri, hogy miközben a belső embere (szíve szerint) szerint gyönyörködik az Isten törvényében – az zsoltárt idézi! –, aközben látnia kell önmagában egy másik akaratot (egy másik szívet), egy ellenakaratot, amelyik nem akarja, hogy akarja az Isten törvényét. Vagy ne akarja, hogy gyönyörködjön az Isten törvényében, ezért ellenvetéseket tesz, és azt súgja: ne akard. S mit súg? Jaj a törvény szolgaság, jaj, ha törvény van, akkor nincsen szabadság. Mit súg? Ezt: önmendezés, autonómia! Isten rendje? Hát az önmegvalósítás? Mit súg? Jaj, elrendelés, út, Isten által való vezéreltetés – jaj, ez még kiskorúság, az embernek nagykorúnak kell lenni! Ne akard az Isten törvényét! Az apostol nagy drámát él hát át, és így kiált fel: óh, én nyomorult ember, kicsoda szabadít meg engem a halálnak e testéből? – mert ez a halál: nem akarni, amit egyedül lehet akarni, nem gyönyörködni abban, ami egyedül érdemes rá, akarni, amit nem akarok megtenni... Ahogyan másutt is mondja a Római levélben, meg az Efézusi levélben: ez az, amikor eluralkodik a halál. Mégpedig úgy és az által, hogy törbecsal engem a bűn. Hiszen egy megoldhatatlan, egész életemet felölrlő dilemmába lökött bele, mert belső emberem szerint, lelkem szerint, igazi énem szerint, Isten-képességem szerint csak azt tudom mondani, amit a zsoltáros mond: csodálatosak, Uram a Te bizonyosságaid, csodálatosak a Te szabadításaid, csodálatos az az élet, amire meghívtad az embert, csodálatos az a törvény, ahogyan vezérel az életünket, és csodálatos az az út, amely az életből az élet forrásához vezet –, de, jaj nekem, oh, én nyomorult ember, hadifogoly vagyok, rabszolga vagyok, és nem azt cselekszem, amit akarom, a jót, hanem azt cselekszem, amit nem akarok, a rosszat. Mert kényszerítve vagyok rá. Kicsoda szabadít meg engem a halálnak e testéből, kicsoda szabadít meg engem a bűnök eme Egyiptomából, kicsoda vezet át engem a Veres-tengeren? Ki visz át engem a halálnak e valóságán, engem, a rabszolgát, az egyiptomi rabszolgát, a bűn rabszolgáját a szabadságba és az életbe?

Nos, így kiált fel a zsoltáros: *vezérelj az utamat a Te igéd szerint, ne engedd, hogy valami hamisság uralkodjon rajtam.* A két kérést talán egybe is lehet hallani: vezérelj utamat és ne engedd..., hogy uralkodjék rajtam bármi hamisság. Vezetni, vezérelni, uralkodni ezek nagyjából egyforma tartalmú szavak, de a zsoltáros nagyon szépen érzékelteti velünk a különbséget. Vezérelj utamat, ez azt jelenti, amit másutt s mond a zsoltáros, ahogyan azért könyörög, hogy: Isten tanítsa, vigye, segítse az együgyűeket, oktassa őket. Mutass utat, vezérelj, támogass engem ezen az úton. Adj egyértelmű jelzéseket, hogy merre kell mennem, - mert Isten így

vezet. Igen, Isten nem ül a nyakunkba, nem vet gyeplőt a szánkba, nem rángatja a kantárt jobbra-balra, nem sarkantyúz bennünket – vezet, vezérel, tanácsol. Olykor sűg. Máskor persze, föltartóztat, és dühöngünk, hogy nem mehetünk arra tovább! De bárcsak fölérnének már egy-egy lelki magaslatra, hogy ott tudjunk hálát adni azért, hogy nem engedte meg! Máskor még imádságot sem hallgat meg Isten. De bárcsak jutnánk egy-egy lelki magaslatra, hogy tudjuk azt mondani. jaj de jó, Uram, hogy nem hallgattad meg azt az én idéetlen kérésemet, mert most azért kéne könyörögnöm, hogy szabadíts ki már abból a nagy rosszból, amibe beleimádkoztam magamat! Csak vezérelj, csak tanácsolj, csak nevelj, csak juttasd érvényre az isteni pedagógiát, - nehogy valami hamisság eluralkodjon rajtam. Politikai terminus technikust mond a zsoldáros, a diktátorról beszél, aki uralkodik, basáskodik, aki parancsol és visszavonja a parancsot, majd újra parancsol és megint visszavonja a parancsot, tapsoltat magának és kétségbe ejt minket, akinek csak alattvalói, szolgálói és rabszolgái vannak. Uram vezess, hogy ne uralkodhasson rajtam semmi hamisság.

Ezért mondja Pál apostol mintegy visszautalva erre: hálát adok az Istennek, magasztalom Őt a Krisztus szabadításáért, mert nincsen kárhóztató ítélet azok fölött, akik nem testben járnak, hanem Lélek szerint. Mert a Lélek törvénye megszabadított engem a test és halál törvényétől. Vezess Uram, hogy ne uralkodjék rajtam semmi hamisság. Mert csodálatosak a Te bizonyosságaid és lelkem megőrzi azokat. Vezess minket is Urunk! Ámen

Imádkozunk! Hálát adunk neked, Istenünk, a mi Urunk Jézus Krisztusunk által. Csodálatosak a Te bizonyosságaid. Hálát adunk neked, Urunk Istenünk, a mi Urunk Jézus Krisztusunkért, csodálatos az Ő szabadítása. Hálát adunk és magasztalunk, bűnöket törlő, rosszból szabadító, halálból kiváltó, életet ajándékozó! Hálát adunk azért az Úr Jézus Krisztusért, akinek a neve ez: csodálatos! Igen, csodálatos és csak ámulunk, csak csodálkozunk, csak gyönyörködünk, ahogyan nekünk Őbenne utat készítettél, bűn és halál fogságából megszabadítottál, gyermekeiddé fogadtál, isteni szabadsággal megajándékoztál, minden jóval betöltöttél. Vezess bennünket Urunk, hogy ne uralkodjék rajtunk semmi hamisság, ne uralkodjék bennünk a bűn, ne vezessen félre önhietségünk, ne csaljon kevélységünk, hanem inkább Hozzád vezessen hitünk és boldog bizodalunk.

Kérünk, Mennyei Atyánk, beteg és elesett testvéreinkért, megköszönve és hálát adva gyógyító szeretetedet, és remélve, hogy reájuk is kiárasztod azt, életükben megerősítéd őket. Cselekedj csodát. Kérünk a szomorkodókért, a gyászolókért, a siratókért és a sírókért. Urunk, bár a zsoldáros azt kérdezi s mondja, a holtakkal nem tudsz csodát tenni, mi valljuk, csodát tettél, mert feltámasztottad a mi Urunk Krisztusunkat. Az Ő feltámasztásának erejével vigasztald a szomorkodókat. S bennünket is erősíts boldog hitünkben, állj mellettünk harcainkban és küzdelmeinkben s add, hogy mindig, minden időben gyönyörködhessünk bizonyágodban, rendeléseidben, törvényedben, örök és szent igazságodban. Krisztusért, Urunkért kérünk, hallgass meg bennünket. Ámen

LEJEGYZTE: VÁSÁRHELYI PÉTER,
KIADJA: BUDAHEGYVIDÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG
WWW.BUDAHEGYVIDEK.HU